

MOBILITA V NÁRODNOM A EURÓPSKOM KONCEPTE MESTSKÉHO ROZVOJA

CityChangers SK

24.1.2019, Bratislava

MESTÁ V CENTRE SVETOVÉHO ZÁUJMU - OSN

Cieľ 11: urobiť mestá inkluzívnymi, bezpečnými, odolnými a udržateľnými

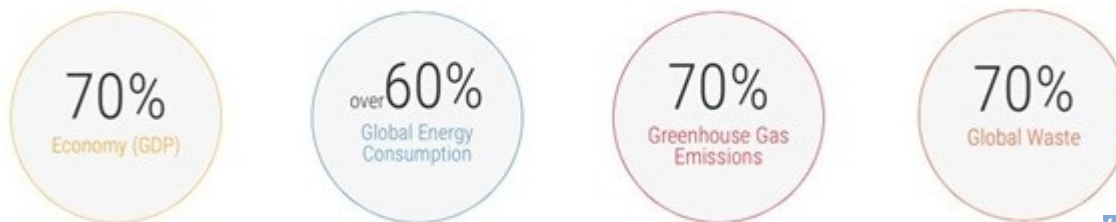
<http://www.un.org/sustainabledevelopment/sustainable-development-goals>

NOVÁ URBÁNNÁ AGENDA

The Global Context

Cities today occupy approximately only 2% of the total land, however:

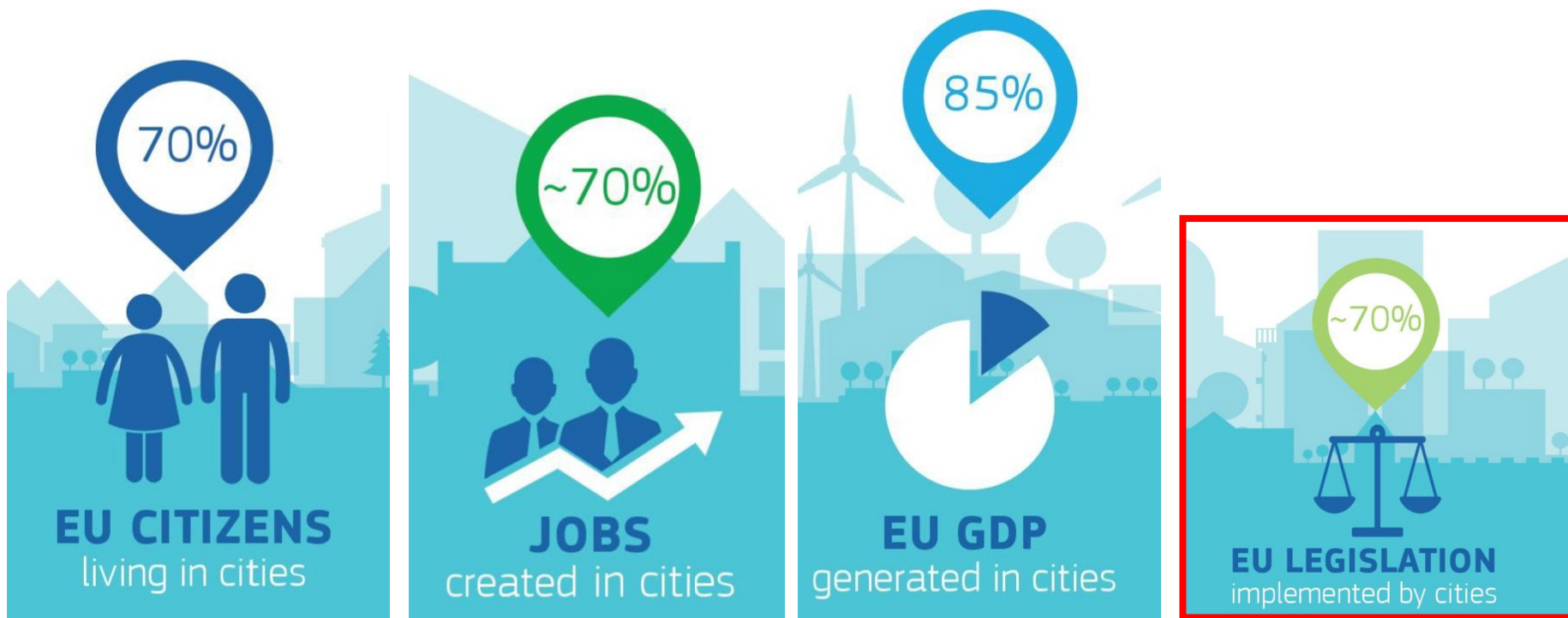
VÝSLEDOK KONFERENCIE OSN HABITAT III (OKTÓBER 2016)

<http://habitat3.org/wp-content/uploads/NUA-English.pdf>

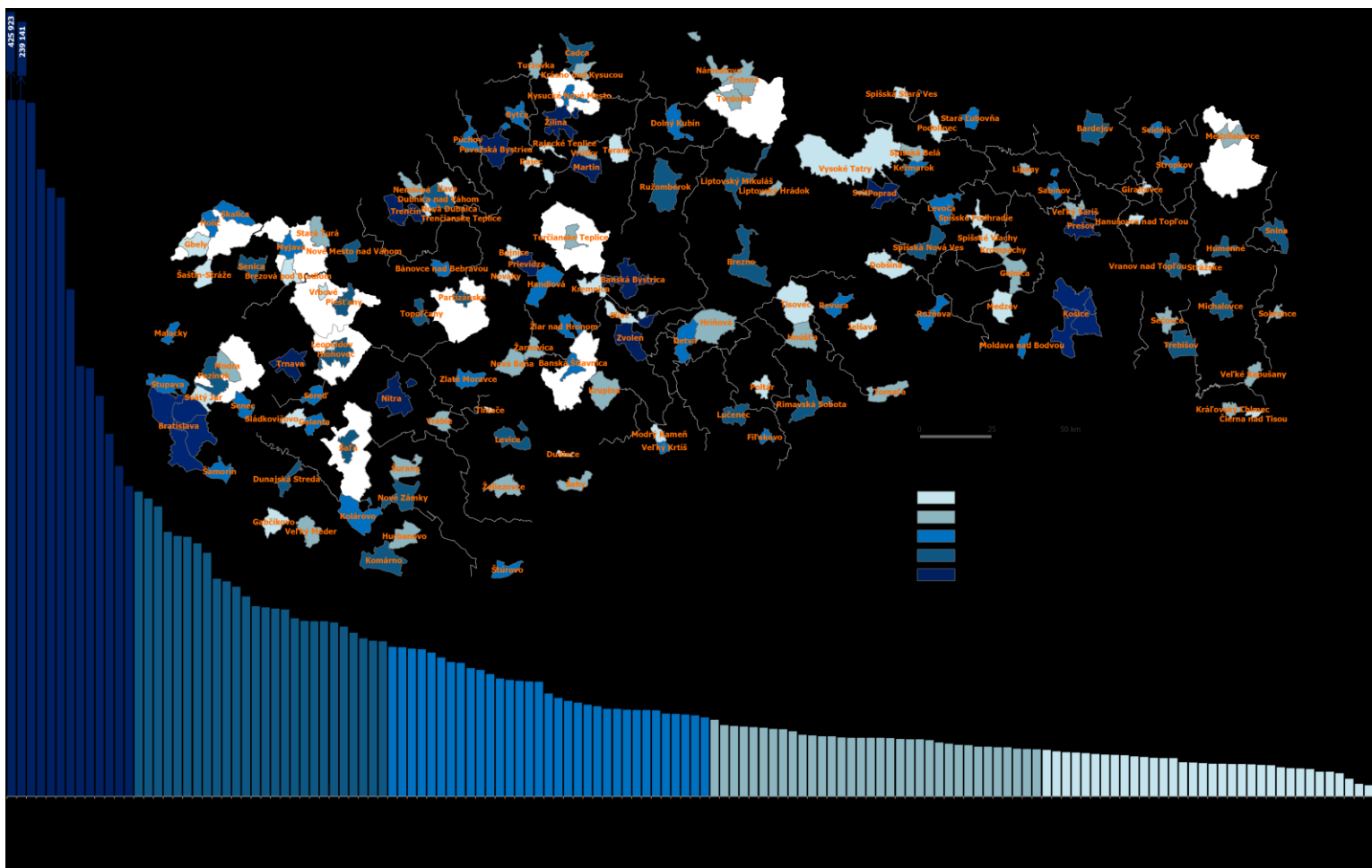

URBÁNNÁ AGENDA PRE EÚ

- je vo výlučnej kompetencii členských štátov, avšak <https://ec.europa.eu/futurium/en/urban-agenda>

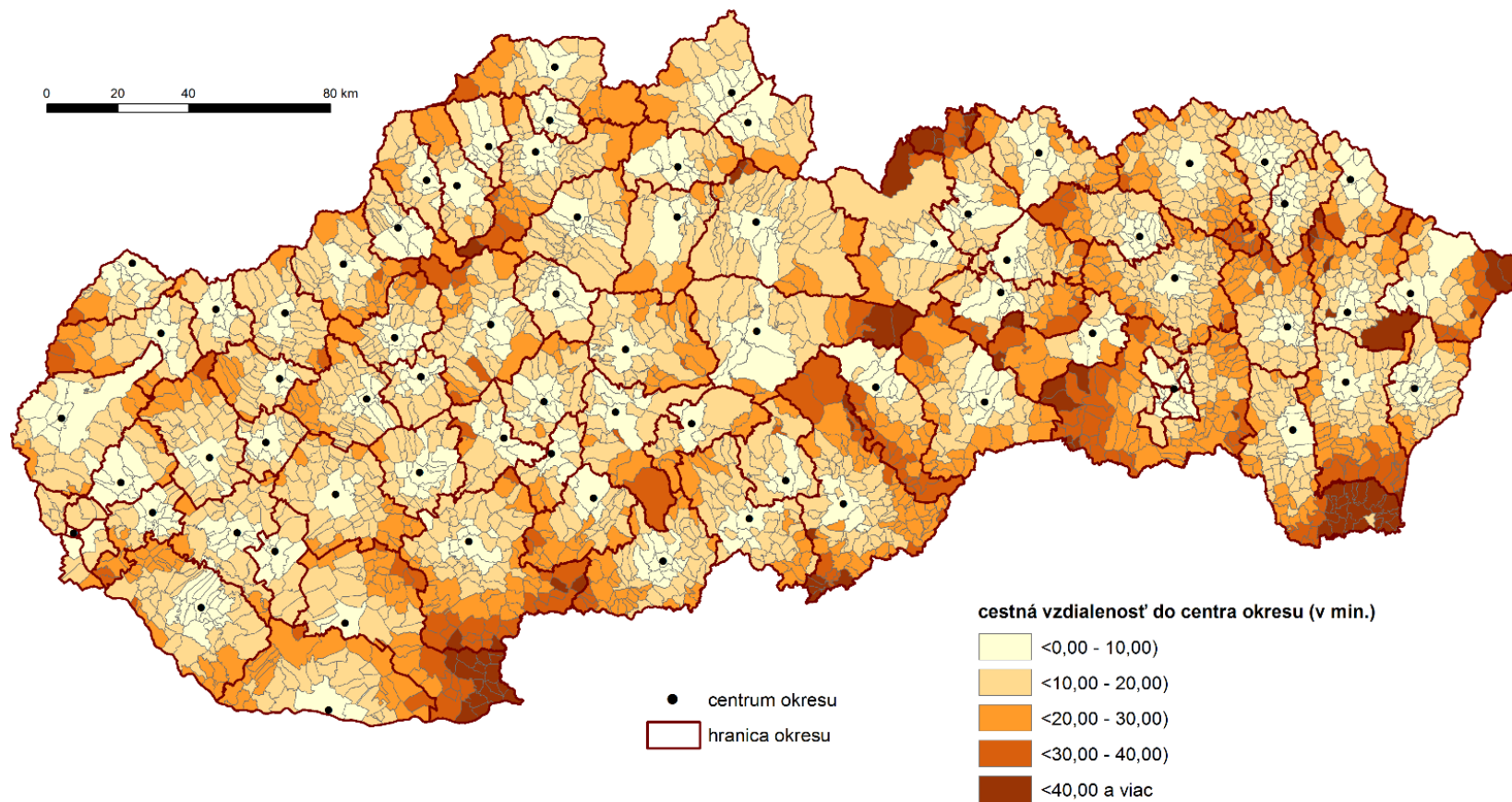

SLOVENSKÉ MESTÁ

Zdroj: Štatistický úrad SR

Cestná vzdialenosť z obcí SR do centra okresov (v min.)*

* okresy v zmysle územného a správneho usporiadania z roku 1996, v súčasnosti administratívne jednotky

MESTSKÝ ROZVOJ NA SLOVENSKU

- zákon č. 403/ 2010, ktorým sa menil a dopĺňal zákon č. 575/2001 Z. z. o organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov, ustanovil Ministerstvo dopravy a výstavby za ústredný orgán štátnej správy pre tvorbu a uskutočňovanie politiky mestského rozvoja;
- Konceptia mestského rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030 (ďalej len „konceptia“) - pripravená v participatívnom procese a na rokovanie vlády predložená v súlade s úlohou B.1 uznesenia vlády SR č. 7 zo dňa 7. januára 2015;

PROCES PRÍPRAVY KONCEPCIE

Zber podnetov

- Prieskum o rozvojových prioritách slovenských miest
- etablovanie pracovnej skupiny pre mestský rozvoj (1/2014)
- sústavné sledovanie procesov v medzinárodnom, najmä európskom prostredí (príprava agendy pre mestá, príprava konferencie Habitat III, 20.10.2016)

Analýza stavu

- spracovanie analýzy stavu – východiskový materiál pre tvorbu koncepcie (12/2014)
- rokovania pracovnej skupiny pre mestský rozvoj (2014-2015-2016)
- spracovanie špecializovaných štúdií – vymedzenie mestských regiónov, dostupnosť obcí, mestská chudoba (2014 - 2016)

Návrh a schválenie koncepcie

- príprava štruktúry predbežného návrhu (do 14.3.2017)
- verejné konzultácie vrátane diskusií s pracovnou skupinou (03 – 06/2017)
- spracovanie verzie na VPK a MPK (07/2017)
- vnútrorezortné a medzirezortné pripomienkové konanie (12/2017)
- koncepcia bola prijatá vládou SR uznesením č. 5 zo dňa 10. januára 2018

Priority slovenských miest dnes

- prebiehajúca diskusia s aktérmi mestského rozvoja nasvedčuje, že prioritou miest a obcí v ich okolí aj naďalej zostáva dopravná infraštruktúra, jej budovanie, ale najmä kontinuálna údržba;
- často sa stretávame s opisovaním konfliktov, ktoré sa na lokálnej úrovni odohrávajú medzi volenými zástupcami, odbornými pracovníkmi a súkromnými investormi, ktoré bránia konštruktívnemu prístupu k rozvoju.

KONCEPCIA MESTSKÉHO ROZVOJA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

- rámcový celoštátny dokument, ktorého cieľom je komplexným spôsobom zhodnotiť existujúci stav v oblasti rozvoja miest, vytvoriť predpoklady pre partnerský prístup všetkých úrovní verejnej správy a ostatných zainteresovaných subjektov a prostredníctvom návrhu prioritných opatrení vytvoriť predpoklady pre systémové zmeny súčasného stavu;
- koncepcia má bez zásahu do ústavou stanovených právomocí mestských samospráv podporiť cielenú koordináciu a zapájanie rôznych subjektov tak, aby sa slovenské mestá v dlhodobom horizonte lepšie transformovali, boli produktívne a odolné.

OBSAH DOKUMENTU

 MINISTERSTVO
DOPRAVY A VÝSTAVBY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Obsah

1	Úvod
2	Východiská koncepcie
2.1	Medzinárodný kontext
2.1.1	Európska únia
2.1.2	Organizácia spojených národov
2.2	Národný kontext
3	Analýza existujúceho stavu miest v SR
3.1	Základná charakteristika miest
3.2	Stav spravovania miest
4	Existujúce nástroje rozvoja a ich charakteristika
5	Aktéri mestského rozvoja
6	Ciele koncepcie, vízia a princípy mestského rozvoja SR
7	Návrh opatrení a úloh
7.1	Posilnenie úlohy rozvoja miest v kontexte regionálneho rozvoja, partnerstvo a spolupráca
7.2	Štrukturálne zmeny vo fungovaní miest

CIELE MESTSKÉHO ROZVOJA

PRINCÍPY MESTSKÉHO ROZVOJA

STRATEGICKÉ ROZHODOVANIE

využívanie miestnych zdrojov a rozvoj potenciálu, reakcia na potreby a globálne trendy

prioritizácia potrieb s ohľadom na dostupné zdroje; kontinuálne hodnotenie a aktualizovanie stratégií

INTEGROVANÝ PRÍSTUP

horizontálna integrácia: naprieč odvetvovými oblasťami

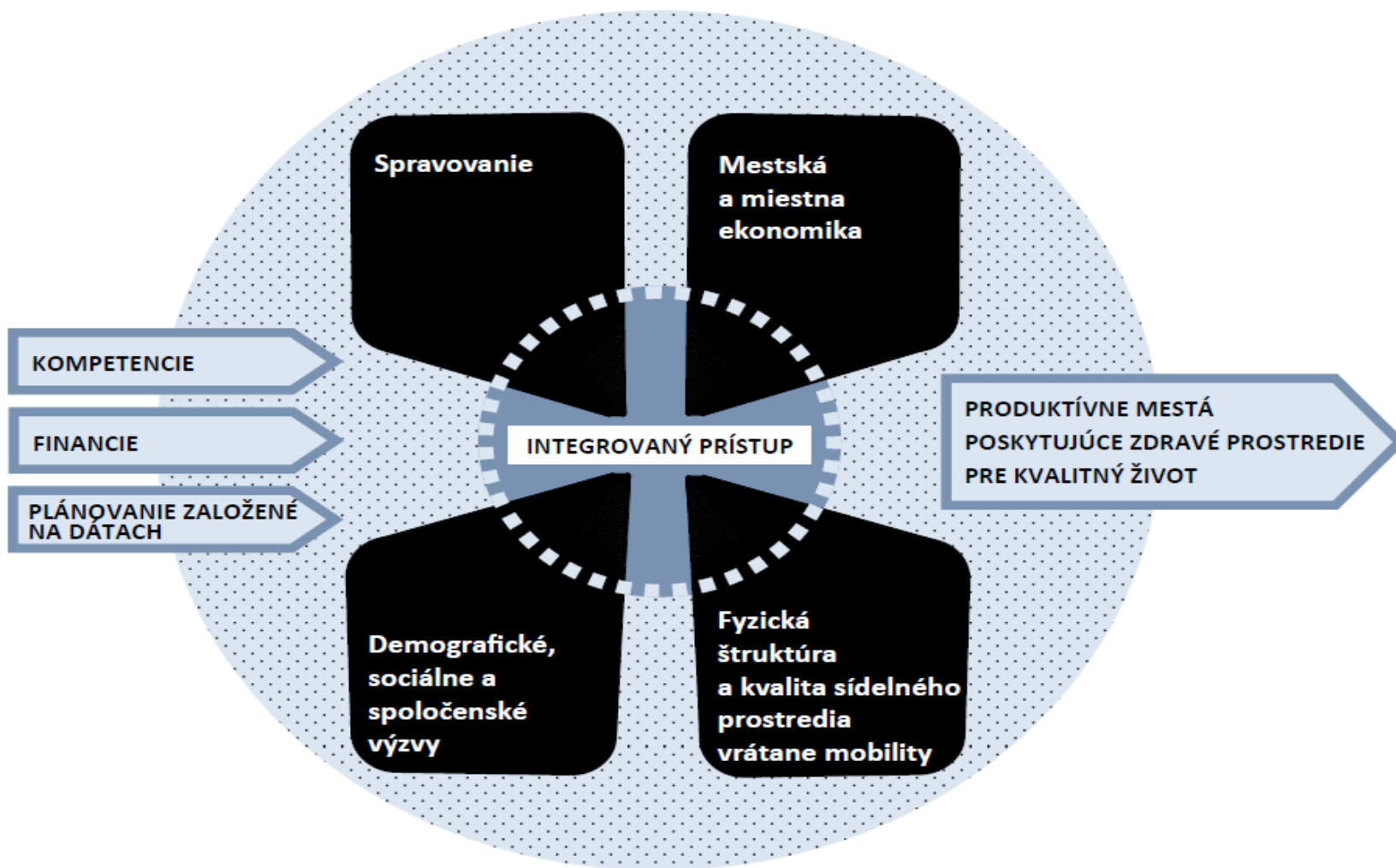
spolupôsobenie rôznych úrovní správy vrátane účasti súkromného a občianskeho sektora

ROZVOJ ŠIRŠÍCH MESTSKÝCH ÚZEMÍ

rozvoj a spolupráca presahujúca administratívne hranice samospráv

polycentrická viacúrovňová správa územia a vzájomná koordinácia

SCHÉMA MESTSKÉHO ROZVOJA

OPATRENIA:

1

Pripraviť prehľad služieb poskytovaných na úrovni obcí so statusom mesta, okresných úradov a samosprávnych krajov s dôrazom na ich prepojenosť a spoluprácu. Súčasťou prehľadu bude osobitná časť venovaná hlavnému mestu Bratislava a mestu Košice s dôrazom na ich postavenie a vzťahy s mestskými časťami.

Termín: 31. 12. 2018

Gestor: MDV SR

Spolupráca: MV SR, MŽP SR, MPRV SR, MZ SR, MK SR, MPSVR SR, MŠVVŠ SR, ZMOS, ÚMS, hlavné mesto SR Bratislava, mesto Košice, Združenie KB, SK8

2

Aktívne participovať v procese zavádzania systému strategického plánovania a riadenia v štátnej správe a podporovať prepojenie týchto dokumentov so strategickými zámermi územnej samosprávy vrátane získania podpory pre mestský rozvoj v rámci pripravovaného Národného infraštruktúrneho plánu. (MDV SR, ÚPVII, ÚV SR, MK SR) + spolupráca strešných orgánov samospráv (ZMOS, ÚMS, SK8, Združenie KB)

Termín: priebežne

3

Vytvoriť „Platformu pre rozvoj slovenských miest“, úlohou ktorej bude najmä odborná diskusia o princípoch a praktických aplikáciách integrovaného manažmentu rozvoja miest.

Termín: 30. 06. 2018

Gestor: MDV SR

7

Integrovať v stratégii regionálneho rozvoja problematiku mestského rozvoja ako neoddeliteľnú súčasť politiky regionálneho a územného rozvoja vrátane definovania špecifických cieľov a nástrojov podpory rozvoja miest a mestských funkčných území.

Termín: 30. 6. 2019

Gestor: ÚV SR

Spolupráca: MDV SR

4

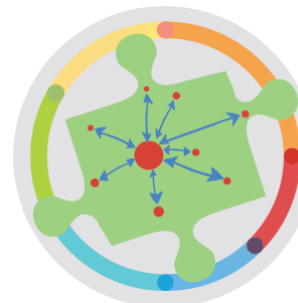
Vytvoríť prepojenie rôznych existujúcich platforiem, poskytujúcich informácie o prístupoch, podporných nástrojoch a príkladoch úspešnej praxe pre mestá.

Termín: 31. 12. 2020

Gestor: MDV SR

Spolupráca: ÚPVII

5

Pilotne analyzovať prepojenosť vybraného okruhu miest a ich bezprostredného okolia (mestské funkčné územie) a z neho plynúce pozitívne externality pre subjekty a obyvateľov v danom území s možnosťou návrhu úpravy existujúcej štruktúry a z nej vyplývajúcich vzťahov v území.

Termín: 31. 12. 2019

Gestor: ÚV SR

Spolupráca: MDV SR, MV SR, MH SR

6

Podporovať vytváranie a rozvoj územných štruktúr spolupráce miest a obcí v ich zázemí a vznik ich integrovaných strategických plánovacích dokumentov.

Termín: priebežne

Gestor: ÚV SR

Spolupráca: MDV SR

8

Zaradiť podporu udržateľného integrovaného rozvoja miest a ich funkčných území medzi národné priority pri rokovani o príprave budúcej koheznnej politiky EÚ.

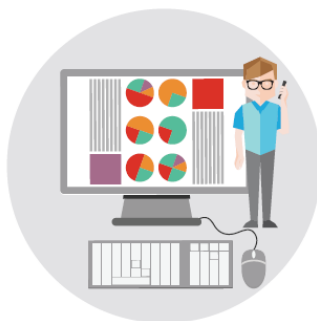
Termín: priebežne až do schválenia Partnerskej dohody po roku 2020

Gestor: ÚPVII – CKO

Spolupráca: ÚV SR, MDV SR

OPATRENIA:

1

Zhodnotiť dostupnosť existujúcich dát potrebných na korektné výstupy o rozvoji miest a v prípade potreby zabezpečiť rozšírenie, resp. úpravu cieľene zbieraných dát v Národnom štatistickom systéme alebo mimo neho.
(MDV SR, ÚV SR, ÚPVII, ZMOS, ÚMS)
+ spolupráca ŠÚ SR
Termin: 31. 12. 2018

4

Cielene podporovať zlepšenie dostupnosti miest prostredníctvom zvyšovania preferencie verejnej osobnej dopravy (koľajovej, motorovej) ako aj prostredníctvom podpory nemotorovej dopravy, napr. budovaním cyklotrás a ďalšej cyklistickej infraštruktúry.
Termin: priebežne
Gestor: MDV SR
Spolupráca: MPRV SR

2

Analýzovať možnosť zavedenia pilotného podporného nástroja na podporu mestského rozvoja a analyzovať možnosti rozšírenia podpory zo Štátneho fondu rozvoja bývania o projekty návratného financovania v oblasti mestského rozvoja.
Termin: 31. 12. 2019
Gestor: MDV SR
Spolupráca: MH SR, ÚPVII

5

Podporovať prístup miest smerom k adaptácii na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy a podporovať zabezpečenie systémového začlenenia adaptačných opatrení do územnoplánovacej dokumentácie.
Termin: priebežne
Gestor: MŽP SR
Spolupráca: MZ SR

3

Analýzovať prekážky v zhodnocovaní nevyužívaných a zanedbaných území v intraviláne miest a navrhnúť podporné opatrenia.
Termin: 30. 06. 2019
Gestor: MDV SR, MŽP SR
Spolupráca: MH SR, ZMOS, ÚMS, Združenie K8, SK8

6

Podporovať ochranu biodiverzity v mestách a obciach (ochranou a tvorbou zelenej infraštruktúry, prepojením aktivít pre ochranu biodiverzity a zdravia ľudí a podobne).
Termin: priebežne
Gestor: MŽP SR
Spolupráca: MZ SR

Urban Agenda for the EU

Join Urban Agenda

[Home](#) [About](#) [Members](#) [News](#) [Events](#) [Join a discussion](#) [Library](#) [Help](#)

I'm interested in

Sustainable Land Use

Public Procurement

Energy Transition

Climate Adaptation

Urban Mobility

Digital Transition

Circular Economy

Jobs and Skills in the Local Economy

Urban Poverty

Inclusion of Migrants and Refugees

Housing

Air Quality

PARTNERSTVO PRE UDRŽATEĽNÚ MOBILITU

Aktívne formy mobility (využívajú len fyzickú aktivitu človeka) a verejné priestory

- Metodické usmernenia pre infraštruktúru aktívnej mobility (európske, národné) a finančná podpora
- Zmena správania smerom k aktívnej doprave (dáta, výskumy, výmena skúseností)
- Regulácia vjazdu vozidiel podľa typu (vrátane nízkouhlíkových zón a mýtnych poplatkov)
<http://www.urbanaccessregulations.eu/>

AKTIVNÍ ZPŮSOBY
DOPRAVY A
VEŘEJNÝ
PROSTOR

Inovácie a nové dopravné služby

- Nové dopravné služby (kombinácia dopravných služieb spájajúcich cestovné údaje a komunikáciu s infraštruktúrou v okolí; kombinácia nových služieb ako zdieľanie bicyklov, zdieľanie vozidiel, s konvenčnými dopravnými službami – autobusy, električky)
- Európska podpora inovácií v doprave (napr. <https://eu-smartcities.eu/initiatives/838/description>)

NOVÉ SLUŽBY
MOBILITY,
INOVACE

Verejná doprava a dostupnosť

- Výmena informácií o dobrej praxi v oblasti verejnej dopravy a pohodlnej dostupnosti
- Rozširovanie zavádzania autobusov na „čistý pohon“ (napr. https://ec.europa.eu/transport/themes/urban/cleanbus_en)

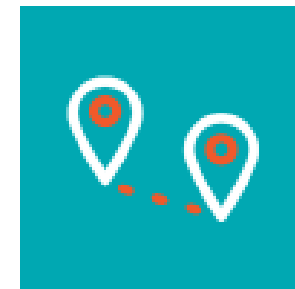
VEŘEJNÁ
DOPRAVA (VČ.
EKOLOGICKÝ
ČISTÝCH
AUTOBUSŮ) A
DOSTUPNOST

Spravovanie

- Podpora spolupráce a spoločného riadenia dopravy
- Posilnenie zavádzania a monitorovania plánov udržateľnej mobility

GOVERNANCE A
PLÁNOVÁNÍ

ĎAKUJEM ZA POZORNOSŤ

erika.horanska@mindop.sk

MINISTERSTVO
DOPRAVY A VÝSTAVBY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY